
Covid-19: Tillitsvalgte frykter mangel på smittevernutstyr

AKTUELT

IRENE THORESEN RØNOLD

LISA DAHLBAK JACOBSEN

Flere norske sykehus er i nå gul beredskap mens de forbereder seg på å ta imot en bølge av alvorlig syke covid-19-pasienter. For mange er elektive operasjoner utsatt på ubestemt tid. På toppen av det hele må mange sykehus håndtere å ha flere hundre ansatte i karantene.

Tidsskriftet har snakket med tillitsvalgte leger ved tre norske sykehus for å høre hvordan hverdagen er mens covid-19-epidemien er under oppseiling.

SUS: Merkelig stille

– Akkurat nå er det merkelig stille. Men vi er glad for all tiden vi får, sier Kristine Fagereng.

Hun er lege ved intensivavdelingen på Stavanger universitetssykehus og foretakstillitsvalgt for Yngre legers forening ved sykehuset, og har akkurat våknet etter en nattevakt når Tidsskrift for Den norske legeforening ringer. Fagereng forteller om travle dager.

Kristine Fagereng, foretakstillitsvalg ved Stavanger universitetssjukehus. Foto: privat

– Planene endrer seg hele tiden. Vi har ikke hatt skikkelige planer for situasjoner som dette før, og det dukker stadig opp ting man ikke har tenkt på. Det er hektisk aktivitet, men det er prepping, og nå begynner det å likne på noe, sier hun.

– Hos oss var det i hovedsak på kvinneklinikken at man fikk inn smitte. Vi har klart å opprettholde fødetilbudet, men det har vært intens jobbing. Og det er før vi ser den økte pasienttilstrømningen. Det har vært en jobb å justere ned det elektive for å være i forkant, forteller Fagereng.

Stavanger universitetssykehus er et av flere sykehus som har søkt etter flere ansatte de siste dagene. Fagereng er glad for at mange har meldt seg, men understreker hvor viktig det er med god opplæring.

– Alle hender kommer til å trenes. Men vi må sørge for fagligheten. Hvis vi nå skal ta imot en hel del personell som vi ikke er vant til å jobbe sammen med, krever det en del omstilling. Det krever opplæring. Og det tar tid, sier hun.

Ahus: Frykter mangel på smittevernutstyr

– Det er veldig krevende å være tillitsvalgt akkurat nå. Det er vanskelig å få være med der beslutningene blir tatt. Det er et enormt informasjonsbehov blant de ansatte, og vi har et stort behov for å ta del i hvordan hverdagen skal bli, sier Ståle Clementsen, foretakstillitsvalgt på Akershus universitetssykehus.

Ståle Clementsen, foretakstillitsvalgt på Akershus universitetssykehus. Foto: Thomas Barstad Eckhoff.

På Ahus er omlag 600 ansatte i karantene, mange av dem leger. Det har ført til at flere vaktlag er snudd på hodet allerede, forteller Clementsen, som kunne ønske seg mindre elektiv virksomhet og poliklinikk slik at sykehuset ikke sliter ut bemanningen før ting blir verre. Likevel: Den aller største bekymringen til Clementsen nå er mangel på smittevernutstyr.

– Antallet koronapasienter er ikke hovedproblemet nå, men jeg er redd for at siden vi møter alle med minste tegn til forkjølelse med smittevernutstyr, så bruker vi rett og slett opp beskyttelsesutstyr for tidlig. Det bekymrer meg. Vi har allerede innført rasjonering av beskyttelsesutstyr, sier han og legger til:

– Jeg tror vi kommer til å gå tom for noe beskyttelsesutstyr i løpet av en uke eller to. Flere leger som står i front vil utsettes for smitte. De fleste leger har veldig stor yrkesstolthet, og vil derfor fortsette å jobbe uten ordentlig smittevernutstyr.

Clementsen mener retningslinjene fra helsedirektoratet, Helse Sør-Øst og ledelsen ikke har vært klare nok, og forteller at han selv har fått mange spørsmål av typen: «Jeg er forkjølet. Hva gjør jeg nå?».

– Det er generelt mye uro, sier han. Han reagerer på at det fortsatt finner sted store morgenmøter, med mange ansatte samlet, på sykehuset.

– Hva gjør vi hvis noen i disse morgenmøtene viser seg å være smittet? Må da alle i karantene? Vi må ha en pool av ansatte som ikke er tilstede på slikt, sånn at vi har en beredskap sittende hjemme. Vi trenger å være best mulig utrustet fremover – med personell, utstyr og opplæring, og legger til:

– Vi som yrkesgruppe må jobbe annerledes nå. Jeg får mange henvendelser fra kolleger som tilbyr seg å bidra. Vi kan få på plass en kjapp omskolering slik at de med elektive pasienter kan brukes til å ta unna intensivbehandlingen vi trenger nå og fremover. Det er mange som ønsker å bidra, men det virker ikke som om sykehuset foreløpig har en plan for dette.

St. Olavs: Håper på utflating

– Hos oss er det foreløpig rolig stemning, men det er klart at mange er spente på hva som kommer. Vi vet ikke hva neste vakt innebærer, sier Vivi Bakkeheim, som er revmatolog og foretakstillitsvalgt for Overlegeforeningen ved St. Olavs hospital.

På St. Olavs hospital jobbes det nå med strategi på mange områder, både når det gjelder hvordan de skal ta imot pasienter, og hvordan de ansatte skal jobbe. Noen avdelinger er i gang med å dele opp helsepersonell i to eller flere team, i tilfelle noen skulle rammes av sykdom. I tillegg opprettes det en egen covid-19-enhet på Hovedintensiv (en egen avdeling på sykehuset, journ. anm.), som skal ha en dedikert vakthavende anestesilege for arbeid med smittede pasienter.

I tillegg forteller hun at alt av elektiv virksomhet og behandling som ikke haster, reduseres.

Vivi Bakkeheim, foretakstillitsvalgt ved St. Olavs hospital. Foto: privat

– Det skjer blant annet fordi vi mangler smittevernutstyr. Jeg vil ikke kalle det rasjonering foreløpig, men vi vil ikke bruke mer enn nødvendig, sier Bakkeheim.

Hun forteller at akuttmottaket har hatt øvelser for hvordan de skal ta imot koronasmittede pasienter, og at det nylig kom en overordnet strategi for smittevernopplæring, som inkluderer praktisk opplæring.

– Det er utrolig viktig framover, for å trygge de ansatte og for å unngå smittespredning, sier hun.

– *Folkehelsedirektoratet venter at epidemien vil nå toppen i mai. Opplever du at dere er rustet til å ta imot det som kan komme?*

– Det jobbes i alle fall for å bli klar. Det er ikke alt som er på pass, men vi har jobbet hardt de siste dagene. For at vi skal klare det, er det viktig at vi unngår den største toppen. Vi må unngå en stor tilstrømming av pasienter på en gang. Jeg håper vi får se en utflating, sier Bakkeheim.

– **Utfordring å ha nok smittevernutstyr**

– Det er en utfordring for sykehusene å ha nok smittevernutstyr i møte med utfordringene framover. Det er først og fremst et nasjonalt anliggende, som det nå jobbes intenst med hos helsemyndighetene. På Ahus sørger vi for god kontroll i bruken av smittevernutstyret vi har, slik at det benyttes riktig ut i fra behov, sier administrerende direktør ved Akershus universitetssykehus Øystein Mæland.

– Vi jobber nå aktivt for å sikre rett kompetanse inn i kritiske og sentrale funksjoner. Personell som ellers jobber med planlagt virksomhet som nå reduseres, omdisponeres til å håndtere den aktuelle situasjonen, og det gis i den forbindelse fortløpende opplæring.

Publisert: 20. mars 2020. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 16. juni 2026.